

Bleka tolkningar i slagkraftig uppsättning

Bayerische Staatsoper, München, 20 november 2022

Richard Strauss: Elektra

Många operauppsättningar har jag sett mer än en gång; en del känns bara bättre och bättre, en del sämre och sämre, och en del förblir oförändrade. Jag har under de senaste åren upplevt en och annan uppsättning av **Richard Strauss** *Elektra* och skulle någon fram till den 20 november 2022 ha frågat mig vilken uppsättning av verket som är den bästa jag har sett så hade mitt svar varit: **Herbert Wernickes** inscenering som jag såg på Bayerische Staatsoper i maj 2015. Den har spelats där sedan 1997 och 2010 adapterades den av Festspelen i Baden-

Baden med **Christian Thielemann** på pulten och den versionen gavs sedan ut som DVD. Uppsättningen är egentligen mentalt skarp, minimalistisk men ändå visuellt slagkraftig och den utgår helt och hållet från dramats kärna. Här placeras Elektra på en trädplatta längst fram på scenens högra sida, svartklädd med en yxa i handen.

I årets upplaga av denna *Elektra* är det extremt påtagligt hur få repetitioner – åtminstone sceniska – som ligger bakom föreställningarna. Interpreterna är ganska vilsna i sitt agerande och stundtals känns det nästan som marionetteater med tanke på hur statisk själva uppsättningen är. Det finns fog att förvänta sig mer spontanitet och kanske till och med improvisation av så pass erfarna artister.

I titelrollen visar **Elena Pankratova** upp – i dagens mått mätt – bra vokala färdigheter, med en solid stämma med kraft och rondör, och stabilitet i röstens samtliga lägen. Dock känns hennes interpretation ganska tam och till och med intetsägande. Den här extrema rollen kräver betydligt mer glöd och vansinne.

Vida Miknevičiūtė gör en trotsig och förtvivlad Chrysothemis med en närmast oskön röst att lyssna på. Hon balanserar på gränsen och pressar sig alldeles för hårt så att stämman låter ständigt skrällig. Den här typen av oslipad teknik kan man höra hos unga oerfarna sångare – jag tänker bl.a. på svenskan Cornelia Beskow – och inte av en väletablerad sångerska med såpass glansfull meritlista.

Violeta Urmana var för ett par decennier sen en av världens ledande sopraner och på senare år har hon sadlat om till mezzo. Särskilt mycket kvar av den rösten som en gång levererade heta rolltolkningar finns det inte. Hennes Klytämnestra skrämmer inte det minsta: det är grått, nästan hest och utan kraft eller dramatiskt bett.

Herrarna **Károly Szemerédy** som Orest och **Bálint Szabó** som uppfostraren samt **John Daszak** som Aegisth gör visserligen godkända insatser i sina rollen, men det är ju inga roller man glänsar i.

Som vanligt levererar Bayerisches Staatsorchester en bra insats, om än med frågetecken kring husets nuvarande chefsdirigent **Vladimir Jurovskij**. Hans tolkning av partituret är kraftfull och mycket distinkt, men är på tok för "symfonisk" utan någon större teatralisk nerv.

Yehya Alazem